

MODÁLNÍ SLOVESA

Modální slovesa nemají význam sama o sobě, ale pouze modifikují význam plnovýznamového slovesa ve větě. V češtině mezi ně řadíme tato slovesa:

mocet, (já) můžu
muset, (já) musím
chtít, (já) chci
smět, (já) smím

Slovesa *muset* a *smět* se skloňují pravidelně podle *í*-deklinace:

<i>já</i>	<i>musím</i>
<i>ty</i>	<i>musíš</i>
<i>on, ona</i>	<i>musí</i>
<i>my</i>	<i>musíme</i>
<i>vy</i>	<i>musíte</i>
<i>oni</i>	<i>musí</i>

<i>já</i>	<i>smím</i>
<i>y</i>	<i>smíš</i>
<i>on, ona</i>	<i>smí</i>
<i>my</i>	<i>smíme</i>
<i>vy</i>	<i>smíte</i>
<i>oni</i>	<i>smí</i>

Sloveso *mocet* se skloňuje podle *u*-deklinace:

<i>já</i>	<i>můžu</i>
<i>ty</i>	<i>můžeš</i>
<i>on, ona</i>	<i>může</i>
<i>my</i>	<i>můžeme</i>
<i>vy</i>	<i>můžete</i>
<i>oni</i>	<i>můžou</i>

Sloveso *chtít* má zcela nepravidelné skloňování:

<i>já</i>	<i>chci</i>
<i>ty</i>	<i>chceš</i>
<i>on, ona</i>	<i>chce</i>
<i>my</i>	<i>chceme</i>
<i>vy</i>	<i>chcete</i>
<i>oni</i>	<i>chtějí</i>

Po modálních slovesech obvykle následuje infinitiv, například: **Chci pracovat**. **Můžu pracovat**. **Musím pracovat**.

Po slovese *chtít* však může také následovat přímý předmět (v akuzativu), například: *Chci nové auto*. *Chci to*.

Pozor na odlišné významy sloves *muset* a *smět* v kladném a záporném tvaru:

Musím jíst zdravé jídlo. (příkaz) X *Nesmím kouřit*. (zákaz)

Smím otevřít okno? (zdvořilý dotaz) X *Nemusím chodit pěšky, mám auto*. (možnost)

Modální význam slovesa *mít*

Pozor na dva významy slovesa *mít*: konkrétní a modální. Porovnejte:

a) konkrétní význam: *Máme auto*.

b) modální význam: *Nevím, co mám koupit mamince*. *Omlouvám se, měla jsem ti zavolat dřív*.

Modální slovesa v kondicionálu

Modální slovesa se používají v kondicionálu velmi často. Vyjadřují zdvořilost, návrh, radu, ale i nejistotu. Například:

Chtěl/chtěla bych se vás na něco zeptat.

Mohl/mohla bych si půjčit vaši tužku?

Měl/měla bych se učit dřív slovíčka, nebo gramatiku?

Měl/měla bys přestat kouřit.